

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу економіки та менеджменту
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

«До захисту допущено»
Завідувачка кафедри

_____Жанна ОЛЕКСІЧ
_____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми «Облік і аудит»

на тему: «Облік і контроль наявності та руху основних засобів»

Здобувачки групи ОП-01а, Макарової Вікторії Вячеславівни

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело.

_____ Вікторія МАКАРОВА

Керівник, асистент
доктор філософії

_____ Ганна ФІЛАТОВА

Суми – 2024

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувачка кафедри
_____ Жанна ОЛЕКСІЧ

ЗАВДАННЯ ДО КВАЛІФІКАЦІНОЇ РОБОТИ
на здобуття ступеня «бакалавр»
із спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
студента 4 курсу, групи ОП-01а
Макарової Вікторії Вячеславівни

Тема роботи: «Облік і контроль наявності та руху основних засобів»,

Затверджена наказом від 31.05.2024 р. № №0611-VI

Термін подання студентом закінченої роботи: 31.05.2024 р.

Мета кваліфікаційної роботи бакалавра полягає у дослідженні теоретичних та практичних аспектів обліку та контролю наявності та руху основних засобів підприємства, а також розробка рекомендацій щодо їх удосконалення та оптимізації.

Об'єктом дослідження визначено облік і контроль основних засобів на ТОВ «Пневмотехніка».

Предметом дослідження є сукупність практичних та теоретичних аспектів організації обліку й контролю наявності та руху основних засобів, а також конкретні методи, процедури та інструменти їх обліку та контролю, що застосовуються на підприємстві.

Кваліфікаційну роботу виконано на матеріалах ТОВ «Пневмотехніка».

Орієнтовний план роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети:

1. Теоретичні основи обліку та контролю наявності та руху основних засобів

Зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент: у розділі 1 студентка повинна детально дослідити теоретичні аспекти обліку та контролю, зокрема аудиту основних засобів. Це передбачає вивчення основних принципів, методів та процедур, які використовуються для обліку та контролю наявності та руху основних засобів; розглянути основні нормативно-правові акти та стандарти, що регулюють облік основних засобів, зокрема Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) та національні стандарти бухгалтерського обліку. Окрему увагу слід приділити процесу аудиту основних засобів, включаючи планування та проведення аудиторських процедур, оцінку ризиків та виявлення можливих помилок чи зловживань.

Термін подання: 30.04.2024 р.

РОЗДІЛ 2. Облік і контроль основних засобів на ТОВ «Пневмотехніка»

Зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент: у розділі 2 – дослідити організаційно-економічну характеристику ТОВ «Пневмотехніка», визначити ключові показники ефективності його діяльності; розглянути основи організації первинного, синтетичного та аналітичного обліку основних засобів товариства та виявити можливі недоліки в обліку, запропонувати шляхи їх вирішення.

Термін подання: 14.05.2024 р.

Дата видачі завдання 26.03.2024 р.

Керівник кваліфікаційної
роботи бакалавра

_____ Ганна ФІЛАТОВА

Завдання до виконання одержав

_____ Вікторія МАКАРОВА

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр

на тему

«Облік і контроль наявності та руху основних засобів»

Здобувачки Макарової Вікторії Вячеславівни

Основний зміст кваліфікаційної бакалаврської роботи викладено на 45 сторінках, зокрема список використаних джерел із 29 найменувань, який розміщено на 4 сторінках. Робота містить 13 таблиць та 11 рисунків, а також 5 додатків, розміщених на 5 сторінках.

Актуальність теми дослідження визначається тим, що однією з умов ефективного функціонування підприємства в сучасних умовах розвитку економіки є забезпечення його основними засобами, оскільки саме завдяки їм починає функціонувати промислове підприємство, а в подальшому розширювати свою фінансово-господарську діяльність.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є дослідження теоретичних і практичних аспектів організації обліку й контролю наявності та руху основних засобів ТОВ «Пневмотехніка».

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи бакалавра є процес організації обліку та контролю наявності й руху основних засобів на ТОВ «Пневмотехніка».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, практичних і аспектів організації обліку та контролю наявності та руху основних засобів.

Під час виконання кваліфікаційної роботи бакалавра були використані такі методи: спостереження, порівняння, аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення тощо.

За результатами дослідження сформульовані такі висновки:

– діяльність кожного підприємства передбачає наявність основних засобів, їх стан та ефективне використання прямо впливає на кінцеві результати фінансово-господарської діяльності підприємства;

– запропоновано використовувати типові форми первинного обліку зі змінами та доповненнями, а також графік документообігу;

– рекомендовано здійснити групування наявних основних засобів товариства та для кожної групи запропоновано оптимальний метод нарахування амортизації;

внести зміни в облікову політику підприємства стосовно основних аспектів з обліку основних засобів відповідно до вимог чинного законодавства;

– у результаті проведеного дослідження системи внутрішнього контролю ТОВ «Пневмотехніка» запропоновано впровадити службу внутрішнього аудиту.

Одержані результати були використані ТОВ «Пневмотехніка» для покращання організації обліку та контролю наявності та руху основних засобів, про свідчить наявна Довідка про впровадження.

Ключові слова: основні засоби, оцінювання і переоцінка основних засобів, амортизація основних засобів, методи нарахування амортизації, аудит основних засобів.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2024 рік

Рік захисту роботи – 2024

Зміст

1	Теоретичні основи обліку та контролю наявності та руху основних засобів	8
1.1	Економічна сутність поняття основних засобів та їх класифікація.....	8
1.2	Теоретичні засади обліку надходження та вибуття основних засобів підприємства.....	12
1.3	Концептуальні аспекти організації контролю основних засобів	16
2	Облік та контроль основних засобів на ТОВ «Пневмотехніка»	20
2.1	Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «Пневмотехніка»	20
2.2	Організація первинного, синтетичного та аналітичного обліку надходження та вибуття основних засобів на ТОВ «Пневмотехніка».....	26
2.4	Вдосконалення та виправлення помилок обліку ОЗ	33
	Висновки	41
	Список використаних джерел	43
	Додатки.....	4

Вступ

Основні засоби відіграють важливу роль в діяльності будь-якого підприємства, оскільки вони є невід'ємною частиною виробничого процесу та забезпечують умови для ефективного ведення господарської діяльності. Це активи, такі як будівлі, транспортні засоби, обладнання та інші засоби виробництва, що використовуються підприємством для досягнення своїх цілей.

Правильний облік основних засобів має велике значення для фінансового управління та планування, оскільки відображає реальну вартість активів підприємства, дозволяє оцінити їхній стан, ступінь зносу та ефективність використання. Облік основних засобів впливає на розрахунок амортизації, визначення фінансових результатів діяльності підприємства та формування податкової бази.

Крім того, правильний облік дозволяє підприємству отримувати достовірну інформацію для прийняття управлінських рішень, залучення інвесторів та кредиторів. Сучасні вимоги до обліку основних засобів, визначені національними та міжнародними стандартами, зобов'язують підприємства вести детальний та точний облік цих активів. У зв'язку з цим, актуальність дослідження проблем і вдосконалення методів обліку та контролю основних засобів є нагальною потребою.

Таким чином метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів обліку та контроль наявності та руху основних засобів підприємства, а також розробка рекомендацій щодо їх удосконалення та оптимізації.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- дослідити економічну сутність основних засобів;
- проаналізувати та систематизувати існуючі підходи до класифікації основних засобів;

- розглянути теоретичне підґрунтя обліку основних засобів (їх надходження та вибуття);
- дослідити та узагальнити концептуальні засади організації контролю основних засобів;
- надати загальну організаційно-економічну характеристику ТОВ «Пневмотехніка»;
- виявити та проаналізувати помилки в обліку основних засобів на ТОВ «Пневмотехніка», запропонувати рекомендації щодо їх усунення.

Об'єктом дослідження є облік і контроль основних засобів на ТОВ «Пневмотехніка», що включає загальну систему управління та обліку активів підприємства.

Предметом дослідження є сукупність практичних та теоретичних аспектів організації обліку й контролю наявності та руху основних засобів, а також конкретні методи, процедури та інструменти їх обліку та контролю, що застосовуються на підприємстві.

У процесі написання дипломної роботи широко використовувалися загальнонаукові методи: діалектичний, системний підходи, метод індукції і дедукції, аналіз і синтез. Водночас, поряд із загальнонауковими методами застосовувалися специфічні методи (прийоми): хронологічного і систематичного спостереження; зведення, групування та графічного зображення даних дослідження, вимірювання господарських засобів і процесів; реєстрації та класифікації даних; обчислення абсолютних та відносних величин.

Інформаційною та правовою базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регламентують порядок та методику здійснення обліку та контролю основних засобів, методичні матеріали, дані мережі Інтернет. Фактологічною основою проведеного дослідження є статті вітчизняних і зарубіжних учених, а також фінансова звітність ТОВ «Пневмотехніка».

1 Теоретичні основи обліку та контролю наявності та руху основних засобів

1.1 Економічна сутність поняття основних засобів та їх класифікація

Основні засоби є одним з найважливіших елементів активів підприємства, що відіграють ключову роль у забезпеченні його ефективної діяльності. Вони включають матеріальні активи, які використовуються в процесі виробництва продукції, надання послуг або виконання робіт, а також для управління та адміністративних цілей. До основних засобів належать машини та обладнання, комп'ютери, будівлі, транспортні засоби, меблі та інші довгострокові активи.

Сутність та роль основних засобів досліджувалася протягом багатьох років і до сих пір. З XVIII ст. [1] почалось більш детальне поглиблення про основні засоби.

Основні засоби досліджували такі вчені, як: І.О. Бланк, Й. С. Завадський, Н. Д. Бабяк, В. М. Бойко, П. Т. Вашків, тощо.

Втім зауважимо, що початкові дослідження розглядали основні засоби як складову частину капіталу підприємств. Зокрема, про капітал писав такий вчений, як А. Сміт. В його науковій праці «Дослідження про природу і причини багатства народів» [1, с 2], зазначалося, що такі об'єкти, як машини, знаряддя праці, будівлі (які призначено для діяльності підприємства) відносяться до капіталу, хоча на даний момент це вважається, як основні засоби. Також, К. Маркс зазначав те, капітал – це ресурс, який використовують для виконання поставленого конкретного плану, щоб розробити свій продукт або надати послугу.

Подальші дослідження пов'язували поняття основних засобів з поняттям основних фондів. Андрійчук В. Г., Бутинець Ф. Ф, Вігуржинська С., Більський В. Г., Черненко С. К. стверджують с приводу основних фондів, практично ототожнювали ці два поняття, визначаючи їх як засоби праці (матеріальні) для діяльності підприємства [2, с 394]. Втім не у всіх дослідженнях дані поняття

прирівнювалися: Черненко С. К. і Вігуржинська С. вказують на те, що основні фонди не втрачають свою форму та не переносять свою вартість на вироблену продукцію [2, с 394].

І.О. Бланк вважав, що основні засоби – матеріальні активи, які використовуються на підприємстві більше одного разу і переносять на продукцію свою вартість частинами [1, с 3].

Наразі ключовими джерелами інформації щодо основних засобів є нормативно-правові документи (Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО), Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) та Податковий кодекс України [4]).

Згідно з Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку № 16 (МСБО 16) «Основні засоби», основні засоби є матеріальними активами, які утримуються для використання у виробництві або постачанні товарів і послуг, для здавання в оренду іншим особам або для адміністративних цілей та строк корисного використання яких, як очікується, становить більше одного періоду. Саме МСБО 16, на міжнародному рівні, визначає правила визнання, оцінки, амортизації та знецінення основних засобів [3, с 2].

НП(С)БО 7 «Основні засоби», також регулюють порядок обліку основних засобів. Відповідно до НП(С)БО 7, основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, виконання робіт, надання послуг, або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, строк корисного використання яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Поряд з дослідженнями самої сутності поняття основних засобів важливе місце займали наукові праці присвячені теоретичним та практичним аспектам переносу їх вартості на новий продукт. Зокрема, такий важливий критерій для основних засобів, як амортизація Й. С. Завадський, Н. Д. Бабяк, В. М. Бойко, П. Т. Вашків, визначали, що це поетапний процес перенесення вартості основного засобу на собівартість продукції або послуги.

Згідно з Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку №16 амортизація – це розподіл суми активу, що амортизується, протягом строку його корисної експлуатації [3, с 2].

Ще важливим поняттям що досліджується поряд з поняттям основних засобів є знос,

Відповідно до Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку №7 – сума амортизації об'єкта основних засобів, починаючи з початка, коли був введеним в експлуатацію [5].

Тепер розглянемо класифікацію основних засобів. Класифікація основних засобів є важливим елементом в бухгалтерському обліку, оскільки дозволяє впорядкувати інформацію про ці активи та забезпечити точність і зручність обліку. Основні засоби класифікуються за різними ознаками, що дозволяє враховувати їхні особливості та специфіку використання. Нижче наведено основні критерії класифікації основних засобів:

- за функціональним призначенням: виробничі основні засоби (активи, що безпосередньо використовуються у виробничому процесі); невиробничі основні засоби (активи, що не беруть безпосередньої участі у виробничому процесі, але забезпечують умови для діяльності підприємства).

- за характером використання: як безпосередньо беруть участь у виробничому процесі або наданні послуг. Або ті, які створюють умови для виробничої діяльності, але не беруть у ній безпосередньої участі (складські приміщення, офісні меблі).

- за галузевою ознакою: основні засоби промисловості (активи, що використовуються в промислових підприємствах); основні засоби сільського господарства; основні засоби транспорту; основні засоби будівництва, тощо.

- за формою власності: власні основні засоби (активи, що перебувають у власності підприємства) та орендовані основні засоби (активи, що використовуються підприємством на умовах оренди).

- за строком служби: довгострокові основні засоби (активи з тривалим строком корисного використання, зазвичай більше одного року) та

короткострокові основні засоби (активи з меншим строком корисного використання. Вони рідко зустрічаються серед основних засобів, оскільки останні за визначенням мають тривалий строк служби).

– за способом перенесення вартості: зношувані основні засоби (активи, вартість яких поступово переноситься на готову продукцію або послуги шляхом амортизації) та незношувані основні засоби: активи, вартість яких не підлягає амортизації (наприклад, земельні ділянки).

– за місцем використання: внутрішні основні засоби (активи, що використовуються всередині підприємства) та зовнішні основні засоби (активи, що використовуються за межами підприємства (наприклад, об'єкти, здані в оренду).

Класифікація основного засобу може вплинути на визначення субрахунку та методи, та терміни амортизації, згідно з Податковим кодексом України мінімальний строк експлуатації (також впливає на сплату податку).

Отже, можемо дійти такого висновку, що основні засоби в першу чергу це матеріальні активи, які утримують (більше 1 року) на підприємстві заради виконання поставлених цілей також впливають на процес виробництва. Економічна сутність основних засобів розглядали такі вчені, як: І.О. Бланк, Й. С. Завадський, Н. Д. Бабяк, В. М. Бойко, П. Т. Вашків. При визначенні економічної сутності було згадано такі терміни: капітал, амортизація, знос, основні фонди. Основні засоби на підприємстві грають дуже важливу роль.

1.2 Теоретичні засади обліку надходження та вибуття основних засобів підприємства

В системі бухгалтерського обліку, основні засоби є важливою складовою активів підприємства, які впливають на його фінансове становище та результативність. Надходження та вибуття основних засобів є ключовими операціями, що відображаються в обліку і впливають на його фінансові показники. Для забезпечення точності та достовірності обліку цих операцій необхідно мати чітко визначені теоретичні засади, які визначають порядок їхнього проведення та відображення в обліковій системі.

Надходження основного засобу – це процес отримання підприємством нового активу, який буде використовуватися у виробничому процесі, наданні послуг або для адміністративних цілей. Шляхи надходження: покупка, безоплатне отримання, надходження після ремонту, реконструювання, покращення. Надходження основного засобу відображається в бухгалтерському обліку як збільшення активів підприємства та відповідне зменшення грошових коштів або збільшення заборгованості перед постачальниками, що відображається у фінансовій звітності.

Після того, як даний об'єкт з'явився на підприємстві в першу чергу здійснюється перевірка, документують, вводять в експлуатацію. Куплений основний засіб за кошти розраховують та зазначають в баланс за первісною вартістю [7].

Первісна вартість основного засобу – це сума грошей або еквіваленту грошових коштів, яку підприємство витрачає на придбання або будівництво нового основного засобу. Ця вартість включає в себе всі витрати, пов'язані з отриманням активу до його введення в експлуатацію, такі як вартість придбання або будівництва, податки на додану вартість (ПДВ), митні збори, транспортні витрати, монтажні роботи, комісійні виплати та інші витрати, які прямо пов'язані з отриманням активу та його готовністю до використання у виробництві або наданні послуг. Первісна вартість основного засобу

відображається в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності підприємства як вартість активу на дату придбання або завершення будівництва. [8].

Ліквідаційна вартість – сума, яку підприємство планує отримати після реалізації або ліквідації та закінчення строку експлуатації за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем або ліквідацією [14].

Справедлива вартість основного засобу – це оцінка, яка відображає реальну ринкову вартість даного основного засобу на певну дату [9].

Вибуття основного засобу – це списання ОЗ, через певні обставини, а саме через: фізичне зношення, застарілість, продаж. Для того, щоб основний засіб вибув потрібно спочатку визначити чи придатний об'єкт, чи ні за допомогою перевірки (інвентаризація), після цього це все заноситься в протокол і потім потрібно буде відправити до управління, щоб схвалив протягом 30 днів [12]. Фінансовий результат від вибуття основного засобу визначають вирахуванням із доходу від вибуття залишкої вартості, непрямих податків і витрат [12].

Залишкова вартість – це первісна вартість необоротного активу мінус сума накопиченої амортизації [15]. Після проведення інвентаризації основних засобів може бути переоцінка первісної вартості. Існують такі методи амортизації зазначені в рисунку 1.1 нижче :

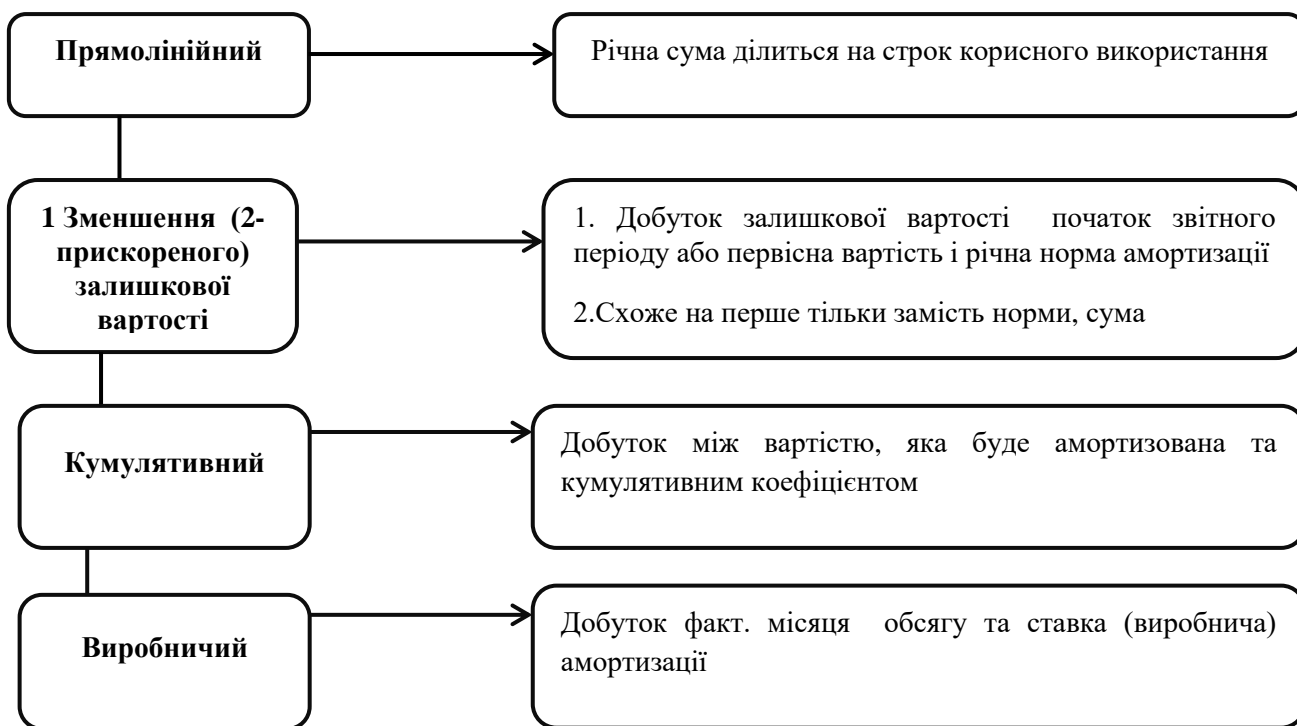

Рисунок 1.1 – Методи амортизації

Джерело: побудовано на основі даних [10], [12].

На рисунку 1.1 було зазначено основні методи амортизації основних засобів, але в податковому обліку використовують один метод для амортизації основних засобів – лінійний [17].

Також важливим аспектом про надходження та вибуття основних засобів це, які документи використовуються для ведення даних операцій. Основа документація с приводу надходження та вибутті основних засобів зазначені в таблиці 1.2 нижче.

Таблиця 1.2 – Документація надходження та вибуття ОЗ

Надходження ОЗ	
Назва документу	Призначення
Акт прийому-передачі форма №03-1	При потраплянні на склад, ведення в експлуатацію.
Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів форма №03-2	Ремонт, реконструювання, покращення ОЗ-отримання.

Продовження таблиці 1.2

Вибуття ОЗ	
Назва документу	Призначення
Акт списання основного засобу форма №03-3	Для вибуття ОЗ.
Акт списання автотранспортного засобу форма №03-3	Списання автотранспортного засобу, будь який.

Джерело: побудовано на основі таких джерел : [10],[11],[12]

У таблиці 1.2 зазначено документацію, яку використовують для надходження та вибуття основного засобу. Також для основних засобів використовують інвентарну картку обліку основних засобів, даний документ оформлюють після того, як ОЗ почнуть використовувати на підприємстві, має лише 1 примірник [16].

Отже, на основі розглянутої інформації з питання теоретичного аспекту надходження та вибуття основного засобу можемо зробити такий висновок, що надходження ОЗ на підприємство відбувається при покупці (у балансі заносять за первісною вартістю), безоплатному отриманні, тощо, а вибуття ОЗ при продажі, непридатність до використання, застарілість тощо. Було розглянуто таку класифікацію вартостей : первісна, залишкова, ліквідаційна. Також виокремлено такі методи амортизації основних засобів : прямолінійний, виробничий, кумулятивний, зменшення залишкової вартості, зменшення прискореного залишкової вартості. Для ведення обліку надходження та вибуття основних засобів використовують інвентарну картку, в 1 примірнику. Тому, дослідження даного питання, а саме про надходження та вибуття є дуже важливим для ведення обліку основних засобів, бо грають досить вагомую роль на підприємстві.

1.3 Концептуальні аспекти організації контролю основних засобів

Контроль основних засобів є необхідною складовою для забезпечення ефективного управління активами та оптимізації використання ресурсів підприємства. Організація контролю базується на різних аспектах та методах, що включають в себе проведення інвентаризації, аудиту, планових обстежень та інших процедур, спрямованих на забезпечення ефективного контролю основних засобів.

Зокрема, інвентаризація – це систематична перевірка та облік всіх основних засобів, що належать підприємству. Проведення інвентаризації дозволяє підтвердити наявність та стан кожного активу та забезпечити точність даних у бухгалтерському обліку.

Технічні обстеження – це проведення систематичних оглядів та перевірок технічного стану основних засобів з метою виявлення можливих дефектів, зносу або потреби у ремонті. Технічні обстеження дозволяють попередити аварійні ситуації та забезпечити безперебійне функціонування обладнання.

Планові та запобіжні обстеження це перевірки та обстеження, які проводяться згідно з планом або певною регулярністю з метою запобігання можливим поломкам або збереження ефективності основних засобів. Внутрішній контроль: Це система процедур та механізмів, які встановлюються на підприємстві для забезпечення дотримання внутрішніх стандартів та правил управління основними засобами.

Внутрішній контроль включає в себе розробку та впровадження ефективних процедур з управління ризиками та забезпечення дотримання внутрішніх політик та процедур. Ці види контролю допомагають підприємствам забезпечити ефективне управління основними засобами та забезпечити їхню надійність та ефективність.

Аудит основних засобів є досить важливим на підприємстві, тому дуже важливо розглянути дане питання більш детально.

Спочатку дамо визначення, що ж таке аудит – це процес перевірки даних бухгалтерії підприємства, такі як фінансова звітність або окремі на прохання підприємства, на основі отриманих даних аудитор робить свій аудиторський висновок. Аудит та бухгалтерський облік взаємопов'язані між собою.

Аудиторська перевірка – це процес перевірки даних бухгалтерського обліку підприємства, який має певні етапи в кінці чого аудитор робить висновок. Основними питання під час здійснення аудиту основних засобів є : оцінки, ведення документації та обліку, відповідності кількості, стану, мета використання, тощо. При проведенні аудиту основних засобів, аудитор опирається на нормативно-правові акти України та НП(С)БО №7. На рисунку 1.3 визначено етапи аудиту.

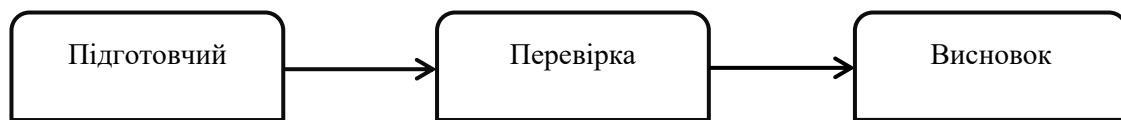

Рисунок 1.3 – Етапи проведення аудиту

Опираючись на рисунок 1.3 розглянемо кожен етап проведення аудиту основних засобів. Головним завданням аудиту основних засобів – це перевірити чи правильно проводилися операції з ОЗ на підприємстві, ведення документації, стану.

Підготовчий етап проведення аудиту основних засобів, опираючись з назви, йде ознайомлення з самим, у першу чергу складає план роботи, підприємством, працівниками, ознайомлення з первинною документацією, а саме, пов'язаний з тим основним питанням, яке буде розглядати аудитор. У випадку з основними засобами документація с приводу руху ОЗ, наприклад, надходження , вибуття, ремонту, покращення тощо. На цьому етапі також відбувається процес планування, котрий є дуже важливим.

Опираючись з рисунку 1.3 , наступним етапом аудиту основних засобів йде вже сама перевірка. У цьому етапі більш детально перевіряють

документацію, порівнюють згідно результатам інвентаризації, наскільки ефективні у використанні, в якому зараз стані, умовах знаходиться на підприємстві.

Під час аудиту основних засобів аудитор переглядає, перевіряє та порівнює такі документи, як : фінансові звіти, інвентарні картки , акти прийому-передачі, акти списання, ліквідації, тощо [17]. Дана документація ще слугує, як аудиторський доказ.

Аудиторський доказ – це джерело інформації, яке підтверджує висновок аудитора, також допомагає відповісти на питання підприємства.

Також здійснюється перевірка, оцінки, вартість основного засобу. Як раніше згадувалося у розділі 1.2 є такі вартості:

- первісна;
- залишкова;
- ліквідаційна;

Ще до такої групи відноситься справедлива та ринкова вартість. Тому справедлива вартість – це об'єктивна оцінка ринкової вартості за конкретний період, яка показує реальну вартість. Ринкова вартість – це чітко встановлена ціна продукту або послуги.

Останнім етапом, опираючись з рисунку 1.3 це висновок. Перед тим, як перейти до даного пункту дамо визначення, що ж таке аудиторський висновок – це повністю сформована думка аудитора з наведеними результатами перевірки та доказами, може бути позитивною або негативною.

У таблиці 1.4 можемо побачити приблизну організацію аудиту основних засобів на підприємстві, складена дана таблиця опираючись на розглянуту інформацію раніше, окрім одного моменту, а саме про аудиторську звітність. Даний план аудиту основних засобів на підприємстві може покращити цей процес.

Тому аудиторська звітність – це документ, котрий подається керівництву підприємства, того хто перевіряється з наведеними результатами та доказами.

Опираючись на раніше розглянуту інформацію про аудит основних засобів підсумуємо більш детально в таблиці 1.4 .

Таблиця 1.4 – Аудит основних засобів

Етап	Дії
Підготовчий	Опираючись з назви, відбувається підготовчий процес до аудиту основних засобів, а саме : <ul style="list-style-type: none"> -ознайомлення з підприємством, з керівництвом, головним бухгалтером та іншими працівниками; - ознайомлення з документацією, котра стосується про операції з основними засобами ; - планування аудиту основних засобів
Перевірка	Після підготовки йде вже сам процес перевірки, даний етап включає в себе такі як : <ul style="list-style-type: none"> - інвентаризація ; - порівняння результатів інвентаризації з документацією (акт-приймання, акти купівлі) ; - перегляд документації (фінансові звіти, інвентарні картки , акти прийому-передачі, акти списання, ліквідації) ; - оцінка стану ОЗ; - перерахунок показників, операцій, наприклад, надходження та вибуття у фінансовому звіті; - порівняння з результату показників аудитора та фінансовою звітністю ; - аналіз результатів ; - зберігти аудиторські докази ; - складання аудиторської звітності ;
Висновок	Після попередніх етапів настає фінальний, це висновок : <ul style="list-style-type: none"> - подання звітності керівництву ; - встановлення висновку (або позитивний, або негативний) ; - наведення аудиторських доказів ; Також додатково може дія після такого, як : <ul style="list-style-type: none"> - відповідь на запитання ; - консультація ; - запропонування методи покращення ведення обліку основних засобів.

Отже, опираючись на розглянуту інформацію з питання організація аудиту основних засобів, то можемо зробити такий висновок, що даний процес є дуже важливим, особливо правильно розробити план. У даному розділі було сформований план аудиту ОЗ , яке складається з трьох частин : підготовчий, перевірка та висновок. Аудит основних засобів може покращити ефективність діяльності підприємства, особливо правильно організувати даний процес. Організація процесу є досить важливим компонентом не тільки в бухгалтерському обліку і в аудиті, взагалі в розвитку підприємства.

2 Облік та контроль основних засобів на ТОВ «Пневмотехніка»

2.1 Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «Пневмотехніка»

Розглянувши теоретичну базу про основні засоби перейдемо до практичної частини роботи, тому на прикладі об'єкта дослідження, а саме Товариства з обмеженою відповідальністю «Пневмотехніка», спочатку розглянемо організаційно-економічну характеристику даного підприємства.

Основним видом діяльності Товариства з обмеженою відповідальністю «Пневмотехніка», за КВЕД є 46.69 Оптова торгівля іншими машинами та устаткуваннями.

Оптова торгівля – це придбання певного об'єкта заради того, щоб використати це в подальшій торгівлі [20].

ТОВ «Пневмотехніка» (оптова торгівля) продає, надає в оренду, здійснює технічне обслуговування, ремонт гвинтових повітряних компресорів, повітряних ресиверів та осушувачів повітря [21].

Також, відповідно до установчих документів додатковим видом діяльності товариства є (відповідно до КВЕД): 77.32 Надання в оренду будівельних машин і устаткування; 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля; 71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології, геодезії та надає послуги з цих сфер; 33.12 Ремонт будівельних машин і устаткування промисловго призначення; 49.41 Вантажний автомобільний транспорт; 33.20 Установлення та монтаж машин, устаткування .

Юридична адреса ТОВ «Пневмотехніка» є Україна, місто Суми (Сумська область), вулиця Черкаська 4 і також за тією адресою знаходиться. Зареєстровано з 19 червня 2008 року, вже майже 15 років та 11 місяців надає послуги. Розмір статного капіталу компанії становить більше 52 000 гривень.

Склад підприємства можемо побачити в рисунку 2.1 нижче :

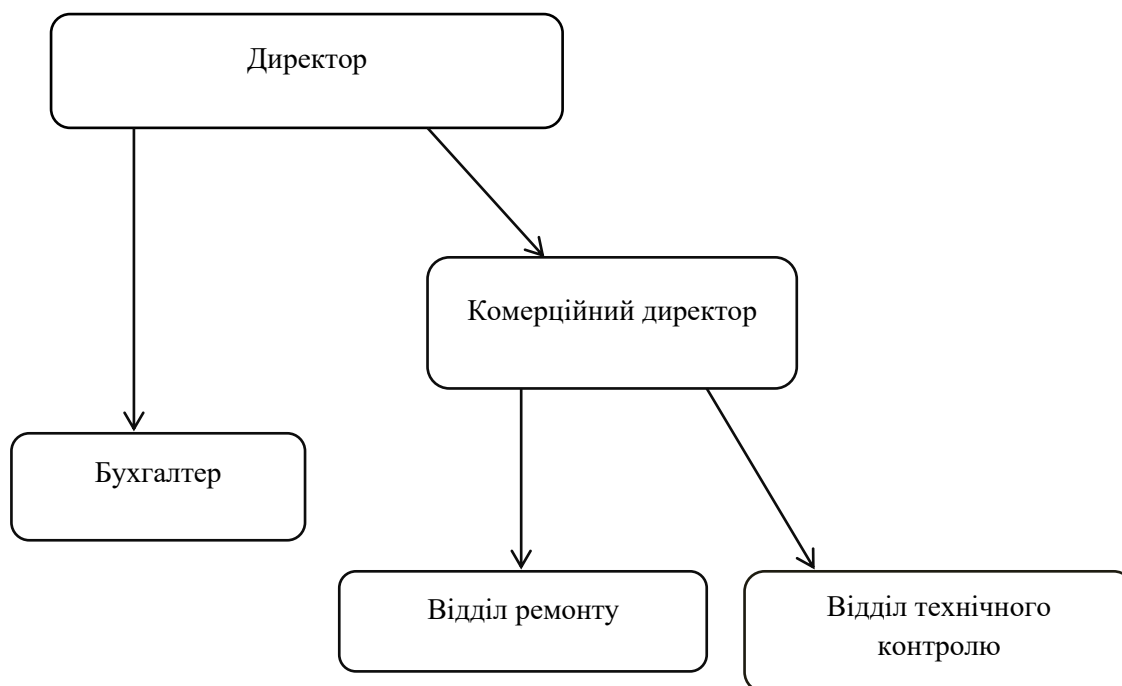

Рисунок 2.1 – Організаційна структура ТОВ «Пневмотехніка»

Опираючись на рисунок 2.1 ключовими структурними елементами організаційної структури ТОВ «Пневмотехніка», є директор, комерційний директор, бухгалтер та два відділи ремонту та технічного контролю.

Як раніше згадувалося товариство займається не тільки продажем гвинтових повітряних компресорів і надає послуги з ремонту, тому цей відділ там присутній. Відділ технічного контролю перевіряє і оцінює стан об'єкта, як і до початку процесу ремонту та після. На вершині структури підприємства стоїть комерційний директор (відповідає за продажі, покупки, маркетингом та логістику) і звичайний, але другий є основою підприємства. У таблиця 1.6 продемонстровано ключові фінансові показники товариства.

Таблиця 2.1 – Фінансові показники ТОВ Пневмотехніка

Показник	Рік		
	2020	2022	2023
Дохід	4 478 900	5 421 700	9 139 200
Чистий прибуток	178 400	52 000	64 400
Активи	1 673 200	3 531 300	11 166 400
Зобов'язання	1 248 500	2 564 200	10 134 900

Джерело: побудовано та взято на основі даних [19].

Динаміку доходу ТОВ «Пневмотехніка» зображено на рисунку 2.2.

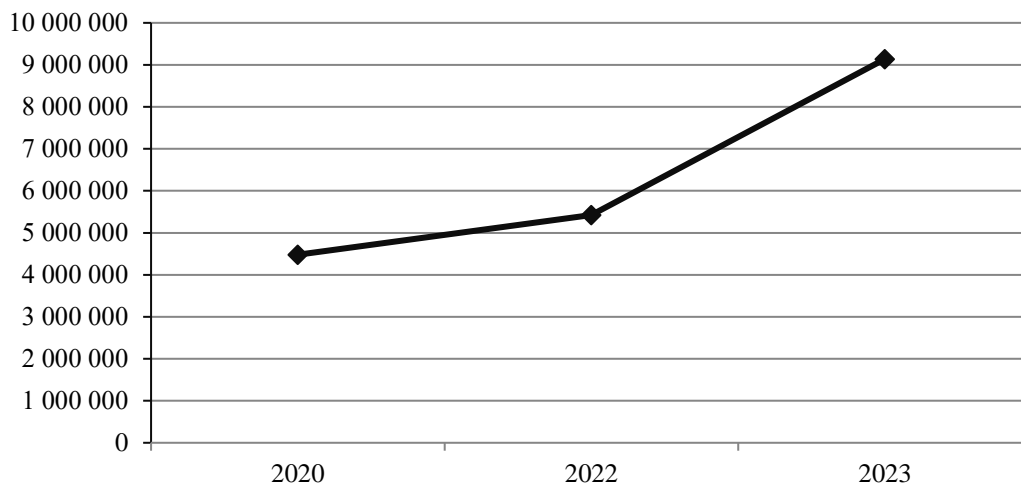

Рисунок 2.2 – Дохід ТОВ Пневмотехніка за 2020, 2022, 2023

Джерело: побудовано на основі даних [19].

Дохід компанії в 2020 році становив 4 478 900 гривень з того ж року поступово зростав в 2022 році 5 421 700 гривень і в 2023 році є 9 139 200 гривень, тому можна зрозуміти, що дохід підприємства зростав поступово.

Чистий прибуток – це залишок коштів після сплати обов’язкових платежів. На рисунку 2.3 наведено тенденцію чистого прибутку ТОВ «Пневмотехніка».

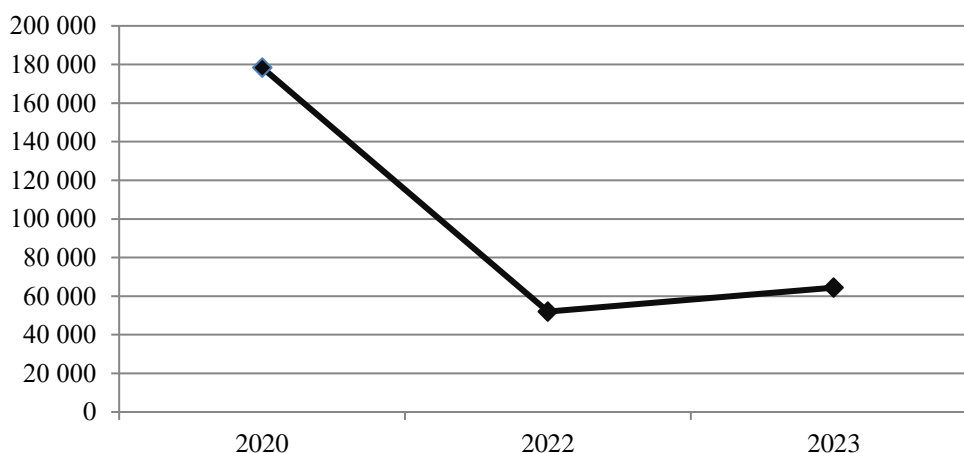

Рисунок 2.3 – Чистий прибуток ТОВ «Пневмотехніка»

Джерело: побудовано на основі даних [19].

На даному графіку можемо спостерігати тенденцію зменшення чистого прибутку на підприємстві в 2020 році становило 178 400 гривень, у 2022 році в декілька разів зменшився і тепер становило 52 000 гривень, а в наступному трохи збільшилося, і стало 64 400 гривень.

Активи – це ресурс, який утримають на підприємстві заради отримання економічних вигод у майбутньому.

Динаміка активів товариства наведена на рисунку 2.4.

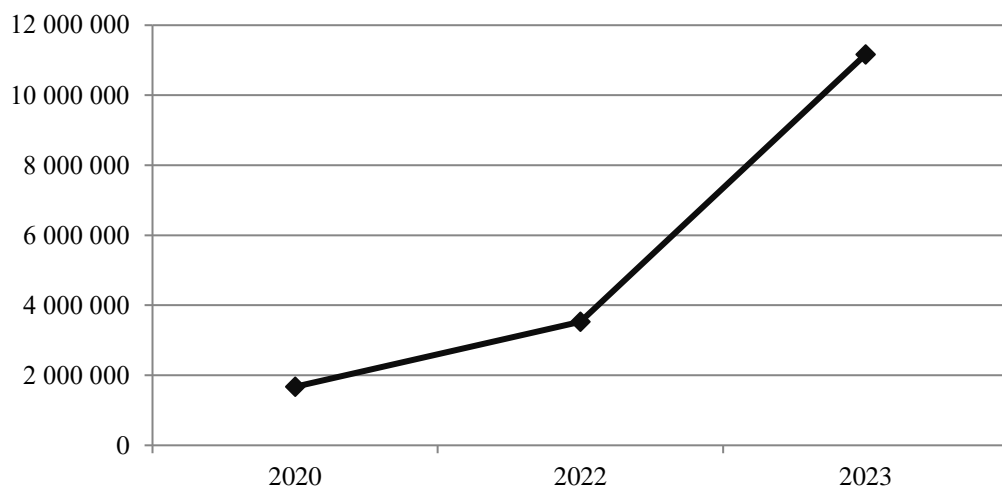

Рисунок 2.4 – Активи ТОВ Пневмотехніка за 2020, 2022, 2023

Джерело: побудовано на основі даних [19].

На рисунку 2.4 можна побачити тенденцію зростання активів ТОВ «Пневмотехніка», серед активів можуть бути операції з основними засобами, бо в першу чергу ОЗ – це активи.

У 2020 році активи становили 1 673 200 гривень, у 2022 році в декілька разів збільшилось і тепер – 3 531 300 гривень, у наступному році ще в декілька разів збільшилось тепер вже стало 11 166 400 гривень. Тому тут лінія графіка йде ввєрх.

Основні засоби, які використовує Товариство з обмеженою відповідальністю « Пневмотехніка » разом з класифікацію (складався на

основі даних бухгалтерського обліку підприємства) можемо побачити на рисунку 2.5 нижче :

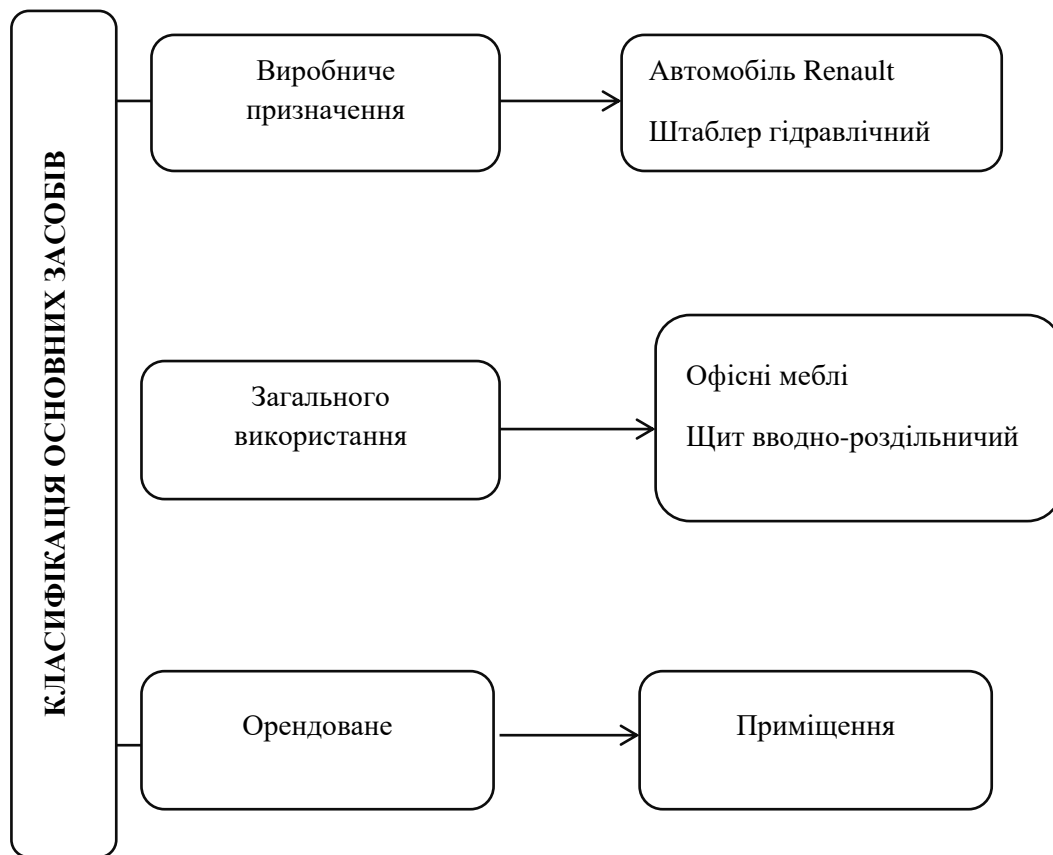

Рисунок 2.5 – Основні засоби ТОВ « Пневмотехніка »

Товариство з обмеженою відповідальністю «Пневмотехніка» використовує для основних засобів такі методи амортизації, як: прямолінійний, виробничий, залежно від об'єкта ОЗ. Чіткого встановленого в обліковій політиці немає.

Тепер переходимо до наступного показника, опираючись з даних таблиці 2.1. Зобов'язання – це борг підприємства за ті події, які вже відбулися раніше та можуть вплинути на економічні вигоди в майбутньому.

Тепер розглянемо останній показник таблиці 1.6 і це зобов'язання за 2020, 2022, 2023 роки Товариства з обмеженою відповідальності Пневмотехніка на рисунку 2.6 нижче на наступній сторінці :

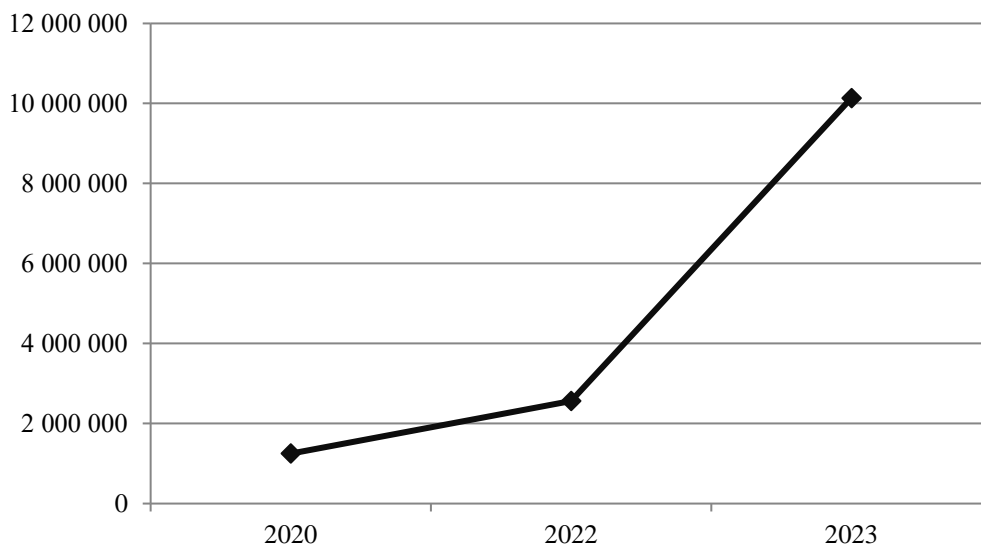

Рисунок 2.6 – Зобов'язання ТОВ «Пневмотехніка»

Джерело: побудовано на основі даних [19].

З рисунку 2.6 випливає, що зобов'язання збільшувалися з швидким та різким темпом у 2020 році становило 1 248 500 гривень потім у 2022 році в декілька разів збільшилося стало тепер 2 564 200 гривень і ще більше збільшилося, і виходить 10 134 900 гривень.

Опираючись на графіки діяльність Товариства з обмеженою відповідальністю ТОВ «Пневмотехніка», що найбільші показники були в 2023 році, всі показники, окрім чистого прибутку у цьому випадку переважав 2020 рік. Найбільшим показником серед всіх були активи за 2023, яке становило 11 166 400 гривень, після нього йшли зобов'язання, який дорівнював 10 134 900 гривень.

Отже, опираючись на розглянуті дану інформацію можна зробити висновок, що об'єкт дослідження ТОВ «Пневмотехніка» займається оптовою торгівлею, а саме : гвинтові повітряні компресори, запчастини до них, – також окрім цього надає послуги з ремонту, модернізації, тощо. Найбільші показники за попередні роки були в 2023 році, а саме розділ активи становить 11 166 400 гривень в інших трохи менше, а точніше чистий прибуток 2022 рік, після нього йде цей ж показник, але рік наступний, який становить 64 400 гривень.

2.2 Організація первинного, синтетичного та аналітичного обліку надходження та вибуття основних засобів на ТОВ «Пневмотехніка»

Після ретельного аналізу економічної характеристики товариства переходимо до організації первинного, синтетичного та аналітичного обліку, що стосуються операцій з основними засобами на підприємстві. Спочатку дамо визначення, що ж первинний, синтетичний та аналітичний облік.

Первинний облік – це вид обліку, в якому закріплюють, занотовують в документ, ту господарську операцію, яка відбулася та заради збереження інформації.

Синтетичний облік – це вид обліку, який узагальнює показники (операції) діяльності в грошовому вираженні, інформацію подає більш узагальнено.

Аналітичний облік – це вид обліку, який на відміну від синтетичного обліку, має більш детальну інформацію про операції з об'єктами на підприємстві.

Тепер розглянемо первинний, синтетичний та аналітичний облік надходження та вибуття основних засобів на ТОВ «Пневмотехніка».

Розглянувши дані поняття, можемо зрозуміти, що первинний облік – перший етап при занесенні даних про основний засіб, бо спочатку фіксується все документах.

Спочатку розберемо про надходження ОЗ на підприємство. На «ТОВ Пневмотехніка» надійшов автомобіль Renault, даний об'єкт занесли в такий документ, як акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів форма № ОЗ-1 і було зазначено, як введення в експлуатацію. Також даний автомобіль зазначено в інвентарну картку обліку основних засобів. В цих двох документах використовувався 10 рахунок «Основні засоби», а точніше 105 субрахунок під назвою «Транспортні засоби». Було зазначено

первісна або балансова вартість, яка становить 737000 гривень , в кредиті субрахунок 1521 «Придбання основних засобів ». (Додаток А)

Дебет 10 рахунку зазвичай зазначають, як надходження об'єкта на підприємство.

Також, в акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів форма № ОЗ-1 мав свій код операції та інвентарний код. Було зазначено одержувач, а саме відділ, дільниця, тощо в даному прикладі зазначався збут.

Тепер переходимо до вибуття об'єкта ОЗ, було використано такий документ, як акт на списання основних засобів № ОЗ-3, списання офісних меблів (Додаток Б). Використовувався в дебеті рахунок 97 «Інші витрати», субрахунок 976 «Списання необоротних активів», а в кредиті рахунок 10 «Основні засоби », субрахунок 106 «Інструменти, прилади та інвентар» , була зазначена сума зносу, яка становить 1300 гривень. Також як і в акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів форма № ОЗ-1 був зазначений інвентарний номер.

Тому з цього випливає, що акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів форма № ОЗ-1, акт на списання основних засобів № ОЗ-3, інвентарна картка використовуються в первинному обліку. Опираючись на вище розглянуті інформацію, може приблизно встановити організацію первинного обліку надходження та вибуття основного засобу, таке можемо побачити в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2– Організація надходження та вибуття ОЗ первинний облік

Надходження основного засобу	Вибуття основного засобу
1. Отримання ОЗ на підприємство : придбання, безоплатне отримання, тощо.	1. Визначення причини вибуття (продаж, непридатність подальшого використання, тимчасова передача об'єкта іншому користувачу).
2. Перевірка.	2. Занести дані ОЗ, який буде вибутий в майбутньому :
3. Встановлення первісної вартості	- інвентарного кода.

Продовження таблиці 2.2

Надходження основного засобу	Вибуття основного засобу
4. Присвоєння інвентарного кода.	- коду операції, мета
5. Присвоєння коду операції, мета.	- дати, коли було введено в експлуатацію
6. Встановлення субрахунок дебит та кредит	3. Розрахунок та занесення суми зносу
7. Встановлення дати введення в експлуатацію.	4. Підпис посадових осіб (директор, головний бухгалтер) на підтвердження даної операції
8. Підпис посадових осіб отримувача (директор, головний бухгалтер) на підтвердження даної операції	-

Опираючись з таблиці вище можемо зрозуміти, що це є організацією надходження та вибуття основного засобу в первинному обліку.

Тепер переходимо до синтетичного та аналітичного обліку надходження та вибуття основних засобів. Оборотно сальдова відомість ТОВ «Пневмотехніка»10 рахунок «Основні засоби », було зазначено також й дані субрахунків. На прикладі об'єкта дослідження там було зазначено такі субрахунки як: 104 « Машини та обладнання», 105 «Транспортні засоби »106 «Інструменти, прилади та інвентар», 109 «Інші основні засоби». (Додаток Г)

Оборотня сальдова звітність має таку складову, як : сальдо на початок року, обороти за період, сальдо на кінець періоду та підсумок.

У проаналізованій оборотно сальдовій відомості зазначалася інформація про такі основні засоби, як: офісні меблі, автомобілі, випробувальний стенд, тощо.

Також у ТОВ «Пневмотехніка» наявна оборотно сальдова відомість по 131 рахунку «Знос основних засобів ». Даний субрахунок використовується для списання об'єкта основного засобу, відображає знос, як і моральний так і фізичний. Оборотно сальдову відомість 131 рахунку «Знос основних засобів » можемо віднести до вибуття об'єкту основного засобу (Додаток Г).

Синтетичний та аналітичний облік надходження та вибуття основного засобу допомагає чітко відстежувати та вести облік будь якого об'єкту ОЗ. Синтетичний облік ведеться згідно рахунків, у випадку надходження та

вибуття ОЗ, а саме 13 рахунок « Знос або амортизація необоротних активів » та 10 рахунок «основні засоби».

Дуже важливо спочатку організувати чітку організацію первинного облік, а потім опираючись з цього про синтетичний та аналітичний. Спочатку розглянемо організацію синтетичного обліку з надходженням та вибуттям. Опораючись, на раніше згадану інформацію, сформуємо організацію синтетичного облік надходження та вибуття основного засобу, що можна побачити в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Організація надходження та вибуття ОЗ синтетичний облік

Надходження основного засобу	Вибуття основного засобу
1. Перегляд та аналіз даних документації там де був зареєстрований об'єкт основного засобу.	1. Перегляд та аналіз стану об'єкта
2. Встановлення правильного субрахунку	2. Перегляд та аналіз даних документації там де був зареєстрований об'єкт основного засобу.
3. Складання оборотної сальдової відомості за певний період :	4. Перегляд та аналіз документації, котра підтверджує вибуття основного засобу.
- занесення сум сальдо початок звітного періоду	5. Складання оборотної сальдової відомості за певний період :
- розрахунок оборотів за період	- занесення сум сальдо початок звітного періоду
- визначення сальдо за попередній період	- розрахунок оборотів за період
- підведення підсумку	- визначення сальдо за попередній період
4. Перевірка	- підведення підсумку
-	4. Перевірка

Тепер розглянемо організацію аналітичного обліку надходження та вибуття основних засобів, а саме :

1. Перегляд та аналіз даних документації там де був зареєстрований об'єкт основного засобу.
2. Перегляд об'єкту основного засобу, поточний стан.
3. Розрахунок показників, наприклад, первісна вартість.
4. Визначення субрахунку.
5. Занесення даних в інвентарну картку.
6. Перевірка.

Аналітичний облік основних засобів здійснюють в інвентарних картках, дані про об'єкт заносяться опираючись з даних первинного обліку, складаються та зберігаються в одному примірнику [22]. Наприклад, Товариство з обмеженою відповідальністю Пневмотехніка занесло в інвентарну картку автомобіль за рахунком об'єкта аналітичного обліку та рахунком, субрахунком.

Отже, опираючись з вище згаданого можемо зробити такий висновок, що первинний, синтетичний, аналітичний облік – це важливі складові для ведення обліку основних засобів. На прикладі Товариства з обмеженою відповідальністю Пневмотехніка дізналися, що складаються такі документи, як акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, акт на списання основних засобів, інвентарна картка основного засобу, оборотня сальдова відомість 10 та 131 рахунок, було розроблено організацію надходження та вибуття ОЗ для первинного, синтетичного, аналітичного обліку.

2.3 Організація аудиту основних засобів товариства

Розглянувши економічну характеристику, організацію первинного синтетичного, аналітичного ТОВ «Пневмотехніка», тепер перейдемо організації аудиту основних засобів.

Аудит основних засобів товариства розглянуто як форму контролю, спрямовану на оцінку достовірності та ефективності їх використання. Оскільки саме аудит основного засобу є дуже важливим для підприємства, особливо важливим є організація даного процесу.

На прикладі об'єкта дослідження розглянемо організацію аудиту основних засобів.

ТОВ «Пневмотехніка» проводить зовнішній аудит.

Зовнішній аудит – проводиться після складання фінансового звіту один раз на рік, проводиться незалежним аудитором, в основному строки перевірки встановлюється клієнтом.

Аудитор при перевірці ТОВ «Пневмотехніка» цікавиться такими документами, а саме: акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, інвентарна картка основних засобів, акт на списання основних засобів, фінансова звітність, оборотно сальдова відомість за певними рахунками, щоб використовувати, як джерела інформації для проведення аудиторської перевірки.

Опираючись на дані з первинної документації складають фінансову звітність. Візьмемо акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів також будемо опиратися на розглянуту інформацію з розділу 1.3. Тому на ТОВ «Пневмотехніка» прибув Автомобіль Renault, було оформлено акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, було занесено основні відомості про це.

У випадку з об'єктом дослідження, то зовнішнього аудитора цікавить, такі дані як: правильно було зазначено в акті приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів про первісну або балансову вартість автомобіля Renault; визначення рахунку, субрахунків; правильний інвентарний номер.

Також цього стосується офісних меблів у випадку акту списання основного засобу, але чи дійсно відповідає дата введення в експлуатацію з акту приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів та тієї вказаною датою в акті списання основного засобу також порівнюють з даними інвентарної картки ОЗ, аудитора частіше за все цікавить така інформація про: дату надходження на підприємство, первісна вартість, інвентарні номери, тощо.

Також при зовнішньому аудиті Товариства з обмеженою відповідальністю «Пневмотехніка» використовують дані з оборотно-сальдової відомості по 10 рахунку «Основні засоби» (з іншими субрахунками) та 131

рахунку «Знос основних засобів». В обортно-сальдовій відомості перевіряється дані за сальдо на початок періоду, обороти сальдо за період, сальдо на кінець періоду і узагальнену суму.

Також ТОВ «Пневмотехніка» проводить інвентаризацію перед перевіркою аудитора. Інвентаризація – це один із методів перевірки, а саме документального, фактичного стану об'єкта.

Зовнішній аудитор також під час перевірки дивиться облікову політику підприємства. Облікова політика – це правила, принципи за якими ведеться бухгалтерський облік підприємства.

Тому аудиту основних засобів, в таблиці 2.4 нижче на наступній сторінці :

Таблиця 2.4 – Організація зовнішнього аудиту товариства

Етап	Дії
Планування	Встановлення чіткої послідовності дій
Підготовка документації	Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, акт списання ОЗ, оборотня сальдова відомість 10 та 131 рахунків , інвентарна картка обліку основних засобів.
Підготовка інформації	- Дата введення в експлуатацію. - Первісна вартість та інші, метод розрахунку - Мета використання: збут або вироблення товару, або послуги. - Метод амортизації основного засобу. - У випадку якщо був списаний основний засіб : причина списання. (непридатність у подальшому використанні або продаж тощо)
Показники	Як занесені в фінансовій звітності, сума зносу, амортизація, первісна, ліквідаційна, залишкова, справедлива, ринкова вартість,
Підготовка персоналу	Директори, бухгалтер, відділ ремонту та технічного контролю

Тому з таблиці 2.4 можна побачити організацію аудиту основних засобів ТОВ «Пневмотехніка».

Отже, опираючись на вище розглянуту інформацію можемо зробити такий висновок, що організація аудиту об'єкта дослідження та на розглянуту інформацію з підрозділу 1.3, в даному розділі, було впроваджено такі аспекти для даного процесу, а саме : підготовка персоналу, відповідей питань аудитора (котрі буде задавати в майбутньому), показників та їхніх розрахунків,

документації, тощо. У складанні організації аудиту товариства, рахунків та субрахунків, тощо дані заходи допоможуть в організації аудиту об'єкту ОЗ.

2.4 Вдосконалення та виправлення помилок обліку ОЗ

ТОВ «Пневмотехніка» спеціалізується на продажу та обслуговуванні гвинтових повітряних компресорів. Наразі зовнішній аудит є єдиним незалежним засобом оцінки достовірності фінансової звітності та стану основних засобів. Відсутність внутрішнього аудиту є суттєвим недоліком, який необхідно виправити.

Впровадження внутрішнього аудиту забезпечить постійний моніторинг та оцінку основних засобів, підвищить ефективність управління та знизить ризики шахрайства. Це сприятиме покращенню фінансової звітності, підвищенню довіри з боку зовнішніх аудиторів та відповідності міжнародним стандартам. У таблиці 2.5 наведено ключові переваги та недоліки використання внутрішнього аудиту.

Таблиця 2.5 – Недоліки та переваги внутрішнього аудиту

Недолік	Перевага
При проведенні зовнішнього аудиту, котрий проводиться 1 раз на рік заради перевірки фінансової звітності. Якщо перевірка відбувається рідко, то це може призвести до того, що підприємство почне шукати методи уникнення.	Збільшиться контроль, можливість отримати більше інформації стосовно оцінки того чи іншого питання, яке цікавить саме підприємство. Також підприємству буде важко застосовувати методів уникнення.
Відсутність внутрішнього аудиту може призвести до отримання неповної оцінки тих процесів, які цікавлять. Використовуючи внутрішній аудит можемо отримати більш обґрунтовану інформацію відносно будь якого процесу, етапу на підприємстві. При використанні тільки зовнішнього аудиту можна отримати інформацію тільки для фінансової звітності.	Отримати більший обсяг інформації стосовно того чи іншого об'єкта або операції. Ще швидко покращуватись, опираючись на отриману інформацію.
Рідко проводиться інвентаризація, якщо цей вид перевірки буде мало проводитись (Буде менше ухилень, відбуватиметься більш якісна та чесна перевірка.

один або два рази на рік або взагалі відсутня) може призвести до ухилення від цього етапу перевірки.	Підприємство буде більш часто робити висновки та покращуватись.
-	Збільшиться довіра та репутація підприємства з боку аудитора.

Дуже важливо використовувати, як і внутрішній та зовнішній аудит, бо це може вплинути на підприємство в майбутньому. Тому ТОВ «Пневмотехніка» необхідно використовувати обидва аудиту.

Опираючись на таблицю 2.5 можемо побачити переваги чому важливо мати обидва види аудиту. Відсутність одного із виду аудиту може призвести до неефективного та повільного розвитку підприємства. Компанія буде ще більше прагнути покращити введення бухгалтерського обліку Тому введення внутрішнього та зовнішнього аудиту є критично необхідним.

На рисунку 2.7 розглянемо запропоновану схему взаємодії внутрішнього та зовнішнього аудиту на ТОВ «Пневмотехніка».

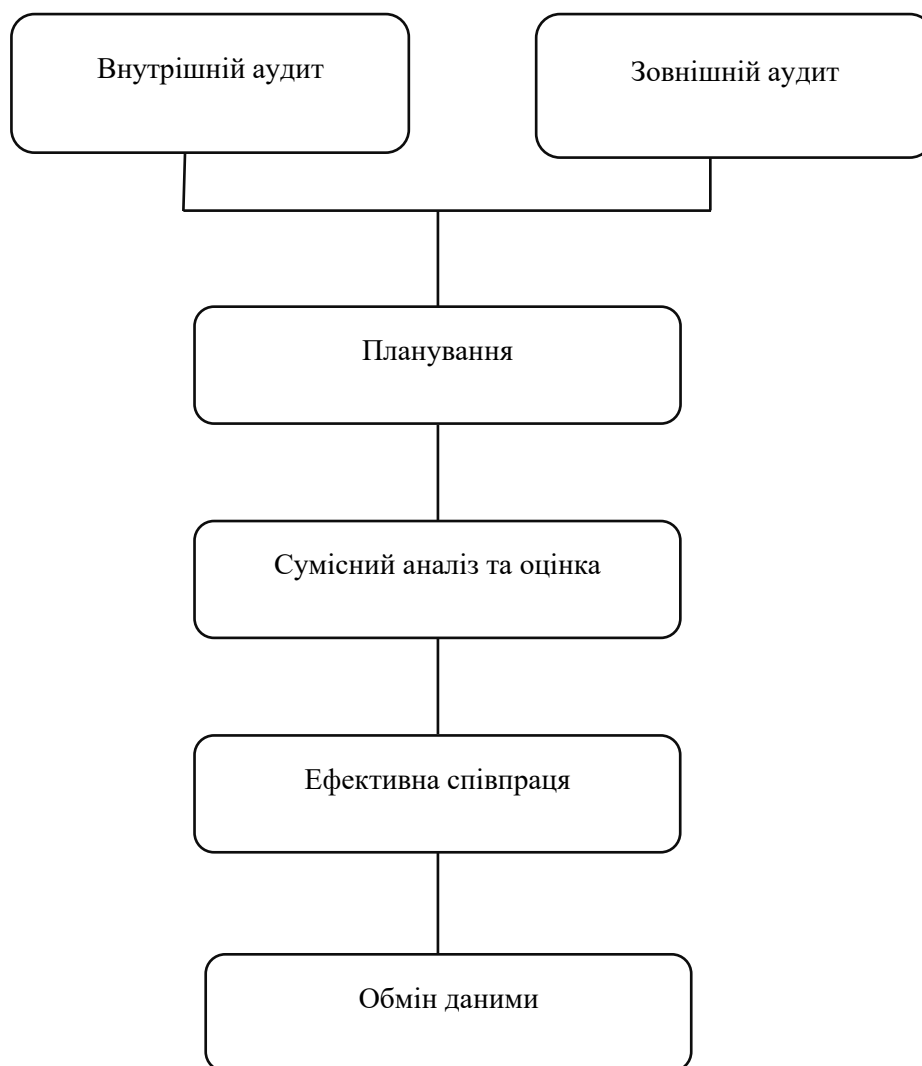

Рисунок 2.7 – Взаємодія внутрішнього та зовнішнього аудиту

Отже, зовнішній та внутрішній аудит зможуть якісно контролювати основні засоби та зменшити ризики через обмін знаннями, даними та сумісний аналіз. Це допоможе підприємству в подальшому удосконаленню та зробить це доволі ефективно та якісно.

Обов'язки внутрішнього аудитора з перевірки обліку основних засобів на ТОВ «Пневмотехніка» можуть включати:

1. Перевірка документації: перевірка наявності та достовірності всіх документів, пов'язаних з обліком основних засобів, таких як акти прийому-передачі, договори купівлі-продажу, акти обстеження та технічного стану тощо.

2. Перевірка точності обліку: аналіз правильності та точності обліку основних засобів у бухгалтерському та податковому обліку, включаючи перевірку наявності та актуальності даних щодо кількості, вартості, технічного стану та місцезнаходження засобів.

3. Оцінка дотримання внутрішніх політик і процедур: перевірка відповідність обліку основних засобів внутрішнім політикам та процедурам підприємства, таким як процедури закупівлі, прийому-передачі, списання та амортизації.

4. Виявлення ризиків та рекомендації з їх управління: аудитор аналізує потенційні ризики, пов'язані з обліком основних засобів, і розробляє рекомендації щодо їх управління та запобігання можливим проблемам.

5. Підготовка звітності: підготовка звітів та документації за результатами перевірки обліку основних засобів, включаючи виявлені недоліки, рекомендації та запропоновані заходи їх вирішення.

Ці обов'язки допоможуть забезпечити правильний та надійний контроль основних засобів на підприємстві та підвищити рівень ефективності використання цих активів.

Також пропонуємо, внутрішньому аудитору для контролю основних засобів додатково використовувати метод аудиторське опитування.

Аудиторське опитування – це один із методів перевірки аудитора метою якої, збір інформації з керівництва та працівників підприємства. який підхід допоможе виявити можливі недоліки або проблеми в системі обліку та управління активами підприємства.

Тепер розглянемо, які приблизні питання може задати аудитор стосовно основних засобів для Товариства з обмеженою відповідальністю «Пневмотехніка », а саме :

- де було придбано автомобіль Renault ?
- хто є постачальником ?
- коли прибув автомобіль на підприємство ?

- причина списання об'єкта основного засобу (у випадку з офісними меблями) ?
- з якою метою було придбано автомобіль ?
- як розраховуєте вартість основного засобу ?
- частота перевірки та інвентаризації автомобіля Renault, офісних меблів ?

Даний вид перевірки спростить весь процес в цілому.

Амортизація є важливим елементом фінансового управління, спрямованим на визначення зносу та вартості основних засобів протягом їх експлуатаційного терміну. Вибір методу амортизації має велике значення для точності фінансової звітності та визначення податкових зобов'язань. Вивчаючи підходи ТОВ "Пневмотехніка" до амортизації, було виявлено, що вони застосовують прямолінійний метод для всіх основних засобів. Проте, даний метод може бути недостатнім та недоречним для досягнення ефективного управління основними засобами товариства. Тому, пропонуємо згрупувати наявні основні засоби товариства відповідно до їх призначення та запропонувати використання різних методів амортизації для кожної групи, виходячи з їх доцільності (рис. 2.8).

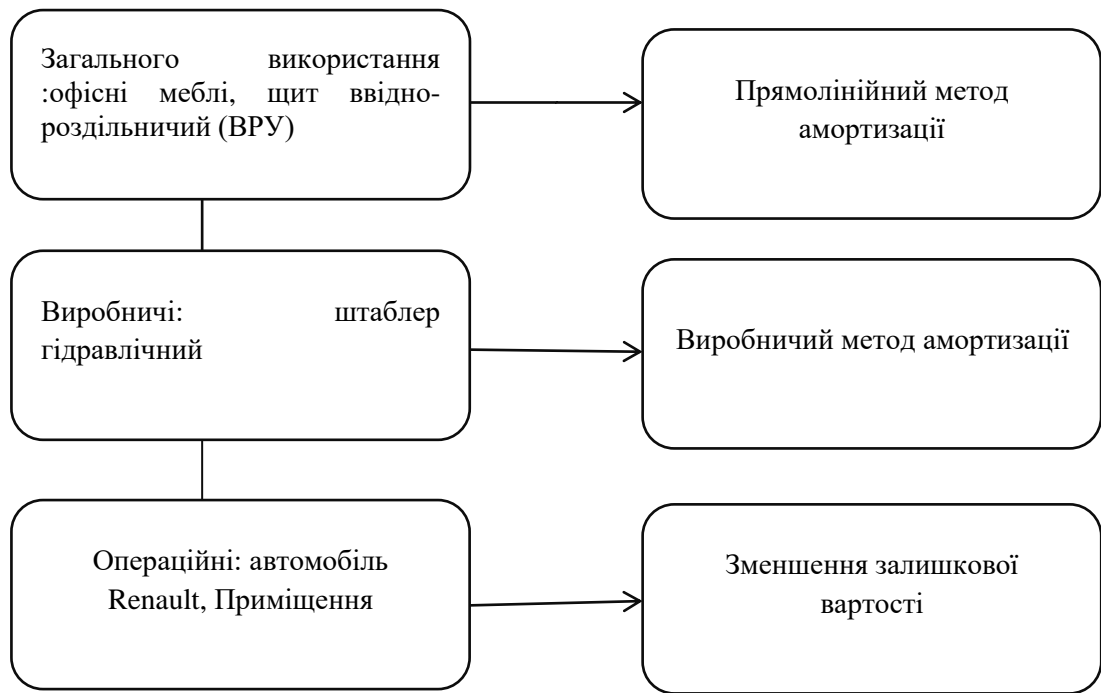

Рисунок 2.8 – Методи амортизації основних засобів ТОВ «Пневмотехніка»

Отже, як видно з рисунку 2.8, основні засоби групи загального використання часто використовуються в офісному середовищі, де вони можуть виконувати майже постійну роботу протягом свого терміну експлуатації. Прямолінійний метод амортизації підходить для них, оскільки передбачає рівномірне списання вартості протягом терміну служби, що відповідає їхній робочій характеристиці.

Штаблер гідравлічний використовується в виробничих або транспортних процесах, де він піддається інтенсивному використанню. Виробничий метод амортизації відображає інтенсивність використання, тому він підходить для даного активів.

Метод зменшення залишкової вартості для групи операційні основні засоби, обґрунтовано тим, що транспортні засоби зазвичай швидше втрачають свою вартість через фізичний знос та технічну застарілість порівняно з іншими основними засобами. Особливо для компаній, як ТОВ «Пневмотехніка», які піддають автомобілі інтенсивному використанню або мають потребу в частій зміні транспортних засобів через технічні обмеження або вимоги бізнесу,

метод зменшення залишкової вартості може бути більш відповідним. Це дозволить більш точно врахувати знос та зберегти ресурси для поновлення автомобільного парку в майбутньому.

Для нерухомості, метод зменшення залишкової вартості також може бути раціональним через природу її експлуатації. Нерухомість, як правило, має тривалий термін експлуатації, але вона може втрачати свою вартість через знос та зміни в ринкових умовах. Зменшення залишкової вартості дозволить краще врахувати ці фактори та забезпечити достатні ресурси для ремонту, модернізації або переїзду до нового приміщення в майбутньому. Отже, запропонування методу зменшення залишкової вартості для автомобіля Renault та приміщення є обґрунтованим через їхню специфіку використання та експлуатації.

Також, зауважимо, що перевагою методу зменшення залишкової вартості полягає у тому, що протягом перших років експлуатації об'єкта основних засобів накопичується значна сума коштів, необхідних для його відновлення.

Також варто переглянути та оновити облікову політику підприємства і щоб відповідало ПСБО або МСФЗ, провести більш детальний аналіз актива (у допомогу в цьому можна попросити аудитора).

Також стосовно амортизації основних засобів це можливо з первинною документацією. Стосовно документації про амортизацію основних засобів можемо побачити нижче в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 –Документація стосовно амортизації ОЗ

Умова	Документація
Коли амортизація нараховується під час експлуатації (не повинно перетинати мінімум, коли зараховують в баланс)	Наказ про введення в експлуатацію
Амортизація нараховується заради сплати податків.	Наказ про облікову політику

Джерело: побудовано на основі джерела [29].

Ці методи амортизації та оформлення первинної документації для основних засобів Товариства з обмеженою відповідальністю «Пневмотехніка» покращать ефективність введення обліку основних засобів, спростить. Випадки коли потрібно заносити стосовно амортизації основного засобу в документацію підприємства.

Отже, опираючись на вище ранню розглянуту інформацію, можемо зробити такий висновок, що є дуже важливо ввести облік основних засобів правильно, бо через начебто помилки може вплинути на подальшій процес діяльності підприємства, при аудиторській перевірці, тощо. Деякі помилки можуть взаємопов'язані і створити за собою і інші майбутні помилки. Ввести облік основних засобів і не тільки дуже важливо, бо може потягнути за собою негативні наслідки для підприємства.

Висновки

Після того, як розглянули про облік, контроль, аудиту (та організацію) основних засобів можемо підвести такі підсумки стосовно всієї кваліфікаційної роботи :

Одним з найважливих елементів є основні засоби, бо це в першу чергу активі в основному мають матеріальну форму, бере участь в будь якій частині діяльності підприємства, наприклад, при надходженні та вибутті . До ОЗ відносяться будівля, комп'ютер, автомобіль, офісні меблі, тощо.

При надходженні може бути як і сам основний засіб або слугувати, як один із компонентів, при вибутті теж саме. До надходження відноситься такі операції, як купівля, безоплатне отримання, тощо. Основні засоби утримують на підприємстві більше 1 року.

Цей актив розглядали та аналізували економічну сутність такі вчені : І.О. Бланк, Й. С. Завадський, Н. Д. Бабяк, В. М. Бойко, П. Т. Вашків, також було досліджено такі терміни, як капітал та оборотний, амортизація , знос, тощо.

Амортизація – це коли вартість ОЗ змінюється на вартість готової продукції. Було визначено такі методи амортизації основних засобів : прямолінійний, виробничий, кумулятивний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості.

Знос – це коли основний засіб протягом періоди експлуатації втрачає певні властивості для подальшого використання.

Про основні засоби (ведення обліку, визначення вартості, термінологія, тощо) зазначено таких нормативно-правових актах, як : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку №7 « Основні засоби » та в Законі України « Про бухгалтерський та фінансову звітність в Україні ».

Також було визначено, яку первинну документацію використовують для занесення інформації про об'єкт основного засобу, а саме : акт приймання-

передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів форма № ОЗ-1, акт на списання основних засобів № ОЗ-3, оборотня сальдова відомість.

Також було розглянуто, які помилки відбуваються при веденні обліку основних засобів, було введено спеціальні рекомендації, щоб уникнути помилок, негативних наслідків в майбутньому стосовно Товариства з обмеженою відповідальністю «Пневмотехніка.»

На основі раніше розглянутої інформації було проведено аналіз об'єкта дослідження, а саме Товариство з обмеженою відповідальністю Пневмотехніка, також було розглянуто такі вище згадані документи стосовно обліку основних засобів. Було виявлено, що Товариство з обмеженою відповідальністю «Пневмотехніка» використовує зовнішній аудит.

Також для ТОВ «Пневмотехніка» було наведено переваги чому внутрішній аудит на підприємстві є досить важливим, також про недоліки відсутності цього виду аудиту.

Для Товариства з обмеженою відповідальністю «Пневмотехніка» було запропоновано методи амортизації для класифікованих основних засобів на підприємстві, а саме : прямолінійний, виробничий, прискореного зменшення вартості.

Отже, з вище згаданого можемо зрозуміти, що облік основних засобів є невід'ємною частиною для підприємства, бо ці активи є досить важливими, бо з початку заснування бухгалтерського обліку існували і протягом багатьох років бо з початку заснування бухгалтерського обліку існували і протягом багатьох століть паралельно з бухгалтерським обліком розвивалися. Тому є дуже важливо більш детально розглядати це питання, бо з великою ймовірністю, що не один раз буде досліджуватись.

Список використаних джерел

1. ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ THE ECONOMIC SUBSTANCE OF FIXED ASSETS. ІНТЕРНАУКА.С.1–6.

URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/14969509357155.pdf>

(дата звернення: 09.04.2024).

2. Еріка Югас, Вікторія Турлакова Е. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА. Економічний аналіз. Випуск 9. Частина 1. Тернопіль, 2011. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/273/1/Економічний%20аналіз%2011%20-%209_1.pdf#page=393 (дата звернення: 09.04.2024).

3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 Основні засоби. Вид. офіц. 2022. 20с. URL: https://document.vobu.ua/wpcontent/uploads/2021/03/MSBO-16_ukr_2022.pdf (дата звернення: 09.04.2024).

4. ПОДАТКОВИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ : Закон України : станом на 23 лют. 2024р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/275517?find=1&text=основні+засоби#w1_2 (дата звернення: 09.04.2024).

5. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" : Національний стандарт (положення). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення : 11.04.2024)

6. Класифікація основних засобів - МОГОЛ АЛЬФА. Юридичне бухгалтерське обслуговування Києві - МОГОЛ АЛЬФА. URL: <https://www.mogol-alfa.com.ua/ua/buhgalterski-novini/klasifikaciya-osnovnih-zasobiv/> (дата звернення: 14.04.2024).

7. Надходження основних засобів на підприємство. Податки & бухоблік, № 37,. iFactor. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/may/issue-37/article-44259.html> (дата звернення: 14.04.2024).

8. Безоплатне надходження основних засобів. Готове рішення в програмі KBS КНП | Системи для бізнесу. Системи для бізнесу. URL: <https://sys2biz.com.ua/news/bezplatnoe-postuplenye-osnovnykh-sredstv-hotovoe-reshenye-v-prohramme-kbs-knp/> (дата звернення: 15.04.2024).

9. Олег Івченко. Оцінка справедливої вартості основних засобів - Парето. Оціночна компанія Парето. URL: <https://pareto.com.ua/ua/blog/oczinka-spravedlivoyi-vartosti-osnovnih-zasobiv/> (дата звернення: 16.04.2024).

10. Основні засоби: документальне та облікове оформлення операцій. Реферат. Освіта.UA. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/17308/> (дата звернення: 16.04.2024).

11. В.А. Замлинський. Облік основних засобів : документування господарських операцій. Облік і фінанси АПК: освітній портал. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/oblik-osnovnih-zasobiv-dokumentuvannya-gospodarskih-operaciy.html> (дата звернення: 16.04.2024).

12. Вибуття основних засобів та ІНМА: правила й особливості. ibuhgalter.net
Сучасний бухгалтерський портал. URL: <https://ibuhgalter.net/material/1311/25969> (дата звернення: 16.04.2024).

13. Бухгалтерський облік основних засобів: від придбання до вибуття | AVS. AVS. URL: <https://avstudy.com.ua/buhgalterskij-oblik-osnovnih-zasobiv-vid-pridbannya-do-vibuttya/> (дата звернення: 16.04.2024).

14. Ліквідаційна вартість основних засобів в бюджетних установах. Бухгалтерія для бюджету та ОМС. URL: <https://oblikbudget.com.ua/article/255-lkvdatyna-vartst-osnovnih-zasobv#:~:text=Ліквідаційна%20вартість%20-%20це%20сума%20коштів,4%20розд.> (дата звернення: 16.04.2024).

15. Ошурков С. Залишкова вартість основних засобів. БУХОБЛІК. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/uchet-osnovnyx-sredstv/1076-zalishkova-vartist.html> (дата звернення: 17.04.2024).

16. Ошурков С. Інвентарна картка обліку основних засобів. БУХОБЛІК. <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/uchet-osnovnyx-sredstv/2923-inventarna-kartka-obliku-osnovnikh-zasobiv.html> (дата звернення: 22.04.2024).
17. Основні засоби: класифікація. Школа бізнесу. URL: <https://online.novaposhta.education/blog/osnovni-zasobi-klasifikaciya#6263> (дата звернення: 22.04.2024).
18. Гвинтові Повітряні Компресори. URL: <https://pnevmo.sumy.ua/> (дата звернення: 29.04.2024).
19. Опендатабот. Опендатабот. URL: <https://opendatabot.ua/c/34327979> (дата звернення: 30.04.2024).
20. Що означає термін «оптова» та «роздрібна торгівля»? Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/arhiv/tijden-tematicnih-konsultatsiy/tijden-tematicnih-konsultatsiy-dlya-p/informatsiyno-rozjasnyvalni-materia/pitannya-vidpovidni-/print-68238.html> (дата звернення: 30.04.2024).
21. "ТОВ "ПНЕВМОТЕХНІКА" Гвинтові компресори - продаж та оренда " - контакти, товари, послуги, ціни. "ТОВ "ПНЕВМОТЕХНІКА" Винтовые компрессоры - продажа и аренда" - контакти, товари, послуги, ціни. URL: <https://compressors.in.ua/ua/> (дата звернення: 30.04.2024).
22. Ошурков С. Первісна вартість основних засобів. БУХОБЛІК *.Захищена сторінка*. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/uchet-osnovnyx-sredstv/993-pervisna-vartist-osnovnix-zasobiv.html> (дата звернення: 12.05.2024).
23. Амортизація основних засобів. Бухгалтерський облік частина 1. URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/16chalyuk_buhgalterskyj_oblik_2_chasty_ny/buhg_1/23.htm (дата звернення: 13.05.2024).
24. Ошурков С. Кумулятивний метод нарахування амортизації. БУХОБЛІК *. Захищена сторінка*. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/uchet-osnovnyx-sredstv/1065kumulyativnij-metod-amortizaczii.html%20> (дата звернення: 13.05.2024).

25. Ошурков С. Метод зменшення залишкової вартості. БУХОБЛІК .
Захищена сторінка. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/uchet-osnovnyx-sredstv/1063-metod-zmshennya-zalishkovoivartosti.html> (дата звернення: 13.05.2024).

26. Ошурков С. Метод прискороного зменшення залишкової вартості.
БУХОБЛІК . Захищена сторінка. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/uchet-osnovnyx-sredstv/1064-metod-priskorenogo-zmshennya-zalishkovoivartosti.html> (дата звернення: 13.05.2024).

27. Зміни у застосуванні виробничого методу амортизації | Блог бухгалтера від М.Е.Дос. М.Е.Дос – своєчасна звітність та простий обмін документами. URL:<https://medoc.ua/blog/zmini-u-zastosuvanni-virobnichogo-metodu-amortizaci> (дата звернення: 13.05.2024).

28. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві : Закон України.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-IX#Text> (дата звернення: 13.05.2024).

29. Ошурков С. Документальне оформлення основних засобів. БУХОБЛІК. URL:<https://www.buhoblik.org.ua/uchet/uchet-osnovnyx-sredstv/3650-dokumentalne-oformlennya-osnovnikh-zasobiv.html>
(дата звернення: 30.05.2024).

Додатки

Додаток А

**Акт
приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів**

Номер документа	Дата складання	Код особи, яка відповідає за збереження основних засобів	Код виду операції
1	30.09.2021	0000000001	Введення в експлуатацію

Здавач	Одержувач	Дебет		Кредит		Первісна (балансова) вартість, грн	Шифр		Код	
		рахунок, субрахунок	код аналітичного обліку	рахунок, субрахунок	код аналітичного обліку		інвентарний	заводський	рахунки та об'єкта аналітичного обліку (для віднесення амортизаційних відрахувань)	норми амортизаційних відрахувань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Цех, відділ, дільниця, лінія										
Збут		105		1521		737 000,00	00026			

Норми амортизаційних відрахувань на повне відновлення	Норми амортизаційних відрахувань на капітальний ремонт	Поправочний коефіцієнт	Устаткування		Сума амортизації (зносу) за даними переоцінки на _____ 20__ р. або за документами придбання	Рік випуску (побудови)	Дата введення в експлуатацію (місяць, рік)	Номер паспорта
			вид	код				
12	13	14	15	16	17	18	19	20
							30.09.2021	

Рисунок А.1 – Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення)
основних засобів

Додаток Б

Акт на списання основних засобів

Номер документа	Дата складання	Код виду операції
2	01.10.2019	Списання

Цех, відділ, дільниця, лінія	Дебет		Кредит		Сума	Сума зносу за даними переоцін- ки на _____ 20__ р. по документах придбання	Номер	
	рахунок, субраху- нок	код аналітич- ного обліку	рахунок, субраху- нок	код аналітич- ного обліку			інвентар- ний	заводський
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Админ.персонал	976		106			1 300,00	00006	

Код		Норми амортизаційних відрахувань		Устаткування		Рік випуску (побудови)	Дата введення в експлуа- тацію (місяць, рік)	Дата початку сплати за основні засоби (місяць, рік)
рахунка та об'єкта аналітичного обліку (для віднесення аморти- заційних відрахувань)	норми амортиза- ційних від- рахувань	на повне відновлення	на капі- тальний ремонт	вид	код			
10	11	12	13	14	15	16	17	18
							29.08.2018	

Комісія, призначена наказом (розпорядженням) від " ____ " _____ 20__ р.

N ____ на підставі _____ зробила огл

Офісні меблі

найменування об'єкта

Рисунок Б.1 – Акт на списання основних засобів

Додаток В

ІНВЕНТАРНА КАРТКА ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Автомобіль Renault	
позначення найменування та призначення об'єкта	
найменування заводу-виробника	
модель, тип, марка	

Бухгалтерський запис (акт, накладна)		Первісна вартість всіх об'єктів
Дата	Номер	
16	17	
30.09.2021	ПТ00000001	737 01

Цех, відділ, ділянка, лінія	Рахунок субрахунок	Код значення по обліку	Періодна (балансова) вартість	Код		Норма амортизації		Початковий коефіцієнт	Устаткування		Акт про введення в експлуатацію		Дата оплати за засоби (місяць, рік)	Номер			Сумма зносу за даними перекази на 199_р або за документами придбання	Рік випуску (виробництва)	Дорогоцінні метали			Вибито (передано)		причина вибуття (переміщення)	
				раціоналізація	аналітична обліку (для віднесення амортизації)	повне	кваліфікаційне		вид	код	дата	№		інвентарний	заводський	паспорта			найменування	вага	маса	дата	№		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Збут	105		737 000	131								30.09.2021	ПТ00000001												

Джерело придбання (фінансування) для державних підприємств

Добудовування, доукомплектування, модернізація, індексація				Ремонт (Бухгалтерський запис)							
дата	номер	інвентарний номер	сума	дата	номер	інвентарний номер	сума	дата	номер	інвентарний номер	сума

Коротка індивідуальна характеристика об'єкта

Найменування конструктивних елементів та інших ознак, що характеризують об'єкт	Матеріали, розміри та інші відомості				
	основний об'єкт	найменування найважливіших придбаних та приладів та відноситься до основного об'єкта			
1	2	3	4	5	6

Інвентарна картка обліку основних засобів

Додаток Г

Рахунок Податкове призначення	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Основні средства						
10	764 965,00				764 965,00	
104	6 540,00				6 540,00	
Обл. НДС	6 540,00				6 540,00	
Штабелер гідравлічний Н 1516	6 540,00				6 540,00	
105	737 000,00				737 000,00	
Обл. НДС	737 000,00				737 000,00	
Автомобіль Renault	737 000,00				737 000,00	
106	19 650,00				19 650,00	
Обл. НДС	19 650,00				19 650,00	
Офісні меблі	7 000,00				7 000,00	
Офісні меблі 2	4 200,00				4 200,00	
Щит ввідно-розподільчий ВРУ 250А	8 450,00				8 450,00	
109	1 775,00				1 775,00	
1091	1 775,00				1 775,00	
Обл. НДС	1 775,00				1 775,00	
Арендоване приміщення вул.Черкаська, 6	450,00				450,00	
Випробувальний стенд	1 325,00				1 325,00	
Итого	764 965,00				764 965,00	

Рисунок Г.1 – Оборотно-сальдова відомість по рахунку 10

Додаток Г

Рахунок	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Податкове призначення						
Основные средства						
131		335 237,84		12 283,33		347 521,17
Обл. НДС		335 237,84		12 283,33		347 521,17
Автомобіль Renault		307 083,25		12 283,33		319 366,58
Арендоване приміщення вул.Черкаська, 6		450,00				450,00
Випробувальний стенд		1 325,00				1 325,00
Офісні меблі		7 145,84				7 145,84
Офісні меблі 2		4 243,75				4 243,75
Штабелер гідрравлічний Н 1516		6 540,00				6 540,00
Щит вводно-розподільчий ВРУ 250А		8 450,00				8 450,00
Итого		335 237,84		12 283,33		347 521,17

Рисунок Г .1 – Оборотно-сальдова відомість по рахунку 131